

Beslut 2024-09-17

Länsstyrelsen
Stockholm

Naturreservatet Norra skogen

Haninge kommun

Innehåll

Beslut om bildande av naturreservatet Norra skogen i Haninge kommun

Bilagor

Bilaga 1. Beslutskarta

Bilaga 2. Skötselplan

Bilagor till skötselplan

A. Skötselkarta

B. Artlista

Bilaga 3. Hur man överklagar

Framsida: Nybysjön i Norra skogen.

Ovan: Morgondagen avslöjar rikedomerna av spindelnät.

Foto: Ingrid Nordemar, 11 september 2021

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Norra skogen i Haninge kommun

(3 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Norra skogen
Kommun	Haninge
Naturvårdsregister-ID	2062541
Socken	Ornö
Naturgeografisk region	25c - Södermanland och N. Götalands kust/skärgård
Läge	Reservatet ligger på norra delen av Ornö, ca fem kilometer fågelvägen sydost om Dalarö
Fastigheter	Sundby 7:1 (del av) Övre Åvassa 1:7 (del av)
Fastighetsägare	Enskilda
Areal	389 hektar varav 360 hektar land. Nybysjön 29 hektar
Reservatsförvaltare	Länsstyrelsen i Stockholms län

Beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara det område som avgränsats på bifogad karta (bilaga 1), som naturreservat.

Naturreservatets namn ska vara Norra skogen.

Syftet med reservatet ska vara att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer. Områdets naturskogsartade

skärgårdsskog med hållmarker, våtmarker, barrskogar och barrblandskogar med inslag av lövträd och sjö med dess växt- och djurliv ska skyddas och bevaras. Reservatet ska vara tillgängligt för friluftslivet på ett sätt som inte äventyrar områdets naturvärden.

Syftet ska uppnås genom att:

- området undantas från skogsbruk,
- områdets naturmiljöer med skogar, våtmarker och sjö i huvudsak utvecklas under naturliga processer, med undantag för begränsad naturvårdande skötsel för att friställa gamla, grova trädindivider och för att styra trädslagsfördelning och diameterspridning i yngre skog,
- områdets kontinuitetsgranskogar värnas,
- området skyddas från anläggningar, annat än enkla anläggningar för friluftslivet,
- Området skyddas från andra exploateringsföretag,
- lämpliga åtgärder kan vidtas vid behov för att kanalisera och underlätta för friluftslivet genom att anlägga stig, enklare rastplats med möjlighet att tälta.

Prioriterade bevarandevärden

- Reservatets skärgårdsnaturskog med hållmarker och våtmarker samt sjö,
- Den biologiska mångfalden med de arter som är knutna till områdets mångformiga naturmiljö med skogar, våtmarker och sjö i skärgårdsmiljö – skärgårdsnaturskog.

Reservatsföreskrifter

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområde

Undantag från föreskrifterna anges under punkt D nedan.

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. avverka eller skada träd och buskar eller utföra annan skoglig åtgärd,
2. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
3. gräva, spränga, schakta, dika, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning,
4. uppföra byggnad, mast, torn eller annan anläggning eller anordna upplag,
5. anlägga väg eller parkeringsplats utanför zon A angiven på beslutskartan, bilaga 1,
6. dra fram mark-, vatten- eller luftledning,
7. kalka, använda kemiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
8. jaga tjäder, orre och järpe,
9. åtla,
10. införa växter och djur som är främmande för området,
11. utan länsstyrelsens tillstånd sätta upp skylt, affisch eller liknande anordning,
12. utan länsstyrelsens tillstånd anlägga stig, rastplats eller annan friluftslivsanordning,
13. utan länsstyrelsens tillstånd anlägga väg eller parkeringsplats inom zon A angiven på beslutskartan, bilaga 1.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare, arrendator och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla följande anordningar och åtgärder för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning av reservatsskyltar och övriga upplysningsskyltar,
2. naturvårdande skötselåtgärder i form av fällning av träd och buskar, ringbarkning, frihuggning, kvarlämnande av död ved, vassröjning,
3. anläggande och underhåll av markerad stig (avser hela reservatet), rastplats med möjlighet att tälta söder om Nybysjön, se markerad zon på beslutskartan, bilaga 1,
4. undersökningar av växt- och djurlivet samt övriga naturförhållanden i reservatet,
5. åtgärder i syfte att minska utbredning samt förebygga etablering och spridning av invasiva främmande arter,
6. åtgärder i syfte att begränsa och förhindra storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom utplacering av fällor, utläggning av fångstvirke, fällning av angripna granar, rotkapning av vindfällda granar samt barkning. Inga träd ska föras ut ur naturreservatet med undantag för eventuellt fångstvirke.

I detta beslut om att bilda Norra skogens naturreservat fastställs en skötselplan, se vidare nedan under skötsel och förvaltning. De planerade åtgärderna beskrivs närmare i skötselplan som bifogas beslutet (se bilaga 2).

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Föreskrifter under punkt C gäller såväl allmänheten som markägare och innehavare av särskild rätt.

Undantag från föreskrifterna anges under punkt D nedan.

I naturreservatet är det förbjudet att:

1. gräva, hacka, borra eller på annat sätt skada berg, jord eller sten,

2. fälla eller på annat sätt skada såväl levande som döda träd och buskar,
3. skada vegetationen genom att gräva upp växter,
4. tälta mer än två dygn i följd.

D. Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte gälla följande:

1. reservatsförvaltaren eller den som förvaltaren utser får utföra de åtgärder som anges i föreskrifterna B1 – B6,
2. innehavaren av ledning får utföra normalt underhåll av befintlig ledning samt övriga åtgärder som följer av befintliga ledningsrätter,
3. träd som fallit över väg, stig eller in på tomt får kapas och dras åt sidan,
4. att fälla eller kapa träd som utgör risk för skada på människor eller egendom, åtgärdade träd lämnas inom naturreservatet,
5. att underhålla och hålla den enkla traktorkörvägen väster om Nybysjön framkomlig, traktorkörvägen sträcker sig från Skinnardal, Hammaren till Nybysjön, sträckning i reservatet framgår av karta bilaga 1.

Ovanstående undantag gäller reservatsföreskrifterna. Länsstyrelsen erinrar om att oavsett undantag kan prövning enligt andra bestämmelser i miljöbalken eller annan lagstiftning erfordras.

Föreskrifternas ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då föfattningen utkom från trycket i länets föfattningssamling.

Enligt 7 kap. 30 § andra stycket miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna under C omedelbart även om de överklagas.

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 2) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § andra stycket förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. är Länsstyrelsen i Stockholms län förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

Upplysningar

I reservatet gäller också övriga bestämmelser till skydd för natur- och kulturmiljön. Bland dessa kan nämnas följande:

- Bestämmelserna i 16 § lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter om att hundar under tiden 1 mars - 20 augusti ska hindras från att springa lösa i marker där det finns vilt. Under övrig tid ska hunden hållas under sådan tillsyn att den hindras från att förfölja vilt, när den inte används vid jakt.
- Fridlysningsbestämmelserna. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259), med undantag för sådan jakt som är tillåten enligt samma lag. Fridlysningsbestämmelser för växter och djur finns även i 8 kap. miljöbalken och i artskyddsförordningen (2007:845).
- Terrängkörningsförbudet i terrängkörningslagen (1975:1313).
- Enligt kulturmiljölagen (1988:950) ska enskilda såväl som myndigheter visa hänsyn och aktsamhet mot kulturmiljön. Den som planerar eller utför ett arbete ska se till att skador på kulturmiljön undviks eller begränsas.
- Förbudet mot nedskräpning enligt 15 kap. 26 § miljöbalken.
- Strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. miljöbalken.
- Under perioder av generellt eldningsförbud gäller detta även vid eventuellt anordnade eldplatser i naturreservatet.

Beskrivning av området

Reservatet utgörs av en barrträdsdominerad skärgårdsnaturskog, om cirka 389 hektar inklusive stor del av Nybysjön. Öster om sjön ligger Nybysjöberget med områdets högsta punkt, cirka 45 meter

över havet. I huvuddelen av skogsområdet har det under lång tid inte vidtagits några storskaliga skogsbruksåtgärder. Skogen har därmed till stor del naturskogs kvaliteter med den för skärgården typiska variationen betingad av topografi, markförhållanden och historisk småskalig markanvändning. Det är berg i dagen på höjderna med impedimentsartade hållmarkstallskogar med stor variation i trädåldrar samt inslag av död ved. Rikare barrskog med inslag av lövträd av olika slag finns i sluttningar och övergångar till mer bördig mark, nedan höjdpartierna. Även i dessa delar har skogen naturskogs kvaliteter som stor variation i trädåldrar, död ved i form av torrakor och kullfallna träd i olika stadier av förmultning. I flacka delar omväxlar den produktiva skogen med sumpskogar och mer eller mindre öppna våtmarkspartier. Stor del av den produktiva skogsmarken utgör nyckelbiotoper. I vissa mer produktiva delar indikerar växtligheten god bonitet. Våtmarkerna är odikade. Flera naturvårdsarter som i sig är särskilt skyddsvärda eller indikerar områden med höga naturvärden är funna i området som till exempel talticka, motaggschamp, grovticka, granticka, ullticka, grangråticka, grantaggschamp, knärot, skogsknipprot, vedtrappmossa, kattfotslav mfl. Tjäder observeras regelbundet i området. Något söder om reservatet ligger Natura 2000-området Öster Ladängen (SE0110202) som är en skogsbevuxen myr med inslag av mycket gamla träd. Myren är odikad och de låglänta partierna sträcker sig vidare nordost ut och vidare in i Norra skogen. I norr gränsar reservatet till gammal skog söder om Hemträsket.

Riksintressen

Med hänsyn till kust- och skärgårdsområdets samlade natur- och kulturvärden omfattas reservatet av riksintresse enligt 4 kap. 1-2 och 4 §§ miljöbalken.

Stockholms läns skogsstrategi

Norra skogen ligger inom Stockholms skärgårds värdetrakt, en av tio värdetrakter som pekats ut i den regionala strategin för formellt skydd av skog. Där framgår att de prioriterade skogstyperna skärgårdsnaturskogar och strandlövskogar har stor förekomst i skärgården och bör få en framträdande roll vid fortsatt formellt skydd i värdetrakten. Norra skogen är ett mycket stort och värdefullt objekt i värdetrakten utanför formellt skyddade områden. Skärgårdsnaturskogar är vidare en prioriterad skogstyp i den nationella strategin för formellt skydd av skog.

Grön infrastruktur

Av en täthetsanalys av barrskogsdominerade värdefulla områden på landskapsnivå framgår att det finns koncentrationer av värdefull barrskog på norra Ornö. I länet har även analyser gjorts av påverkade sjöar, där sju områden med en hög andel opåverkade sjöar identifierats. Ornö med sina 15 sjöar är ett av sju områden där sjöarna har låg påverkan.

Miljökvalitetsmål och ekosystemtjänster

Riksdagen har beslutat om en samlad miljöpolitik för ett hållbart Sverige. Det övergripande målet är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. Detta övergripande mål kallas generationsmålet. För att nå generationsmålet finns 16 nationella miljökvalitetsmål med preciseringar samt etappmål inom olika områden.

Naturreservatet bidrar till att uppfylla fem miljökvalitetsmål; Levande skogar, Myllrande våtmarker, Ett rikt växt- och djurliv, Hav i balans samt Levande kust och skärgård och Begränsad klimatpåverkan.

Ekosystemtjänster upprätthåller funktioner i naturen och innebär tjänster som samhället drar nytta av. Ekosystemtjänsternas uthållighet är beroende av väl fungerande och livskraftiga ekosystem. För att öka kunskapen om de skogliga ekosystemtjänsternas betydelse för människan, hur människan påverkar tjänsterna och tjänsternas status, har Skogsstyrelsen tagit fram rapporten Skogens ekosystemtjänster – status och påverkan. Ekosystemtjänsterna delas in i fyra huvudkategorier:

- försörjande tjänster, dvs olika varor och nyttor som vi erhåller från ekosystemen,
- reglerande tjänster som till exempel skogens reglering av klimatet,
- stödjande tjänster som utgör grundläggande förutsättningar som tex biologisk mångfald
- kulturella tjänster är icke materiella värden som till exempel skogars bidrag till vårt välbefinnande genom att till exempel erbjuda miljöer för friluftsliv, turism med mera.

Skogsstyrelsen har gjort en bedömning av ekosystemtjänsternas status och anger för **ekosystemtjänsten biologisk mångfald** att:

"Det råder brist på viktiga biologiska strukturer i skogen, till exempel död ved av olika kvaliteter och i olika miljöer. Ett stort antal arter och naturtyper har dålig eller otillfredsställande bevarandestatus och många skogslevande arter är hotade. Ett problem av särskilt bråds-kande karaktär är förlusten av naturvärden som inte kan återskapas inom överskådlig tid, exempelvis naturskogsrester med lång ekologisk kontinuitet. För arter knutna till lång kontinuitet och arter som behöver livsmiljöer som idag är ovanliga i skogslandskapet är situationen allvarlig. Arealen som består av sådana kontinuitetsskogar är nu förhållandevis liten och minskar till följd av avverkning. Detta bedöms ha en stor negativ påverkan på skogslandskapets hotade arter".

Naturreservatet Norra skogen innebär viktiga bidrag till stödjande och kulturella ekosystemtjänster. Detta då viktiga miljöer för biologisk mångfald bevaras och att området fortsatt är en viktig tillgång för friluftsliv.

Ärendets beredning

I samband med planer på avverkningar togs frågan om skydd av området upp då det har höga naturvärden. Ett förslag till skydd av området diskuterades med markägaren och ett samrådsunderlag togs fram. Naturvårdsverket godkände förslaget till naturreservat år 2020. En överenskommelse om intrångsersättning träffades 2021. Detta uppmärksammades av en markägare till en angränsande fastighet som tog kontakt med Länsstyrelsen för att höra om det fanns intresse av att lägga till ett område till det planerade reservatet. Vid gemensamt besök i området konstateras att även det området har höga värden. Länsstyrelsen har samrått med Naturvårdsverket som godkänt förslaget att utöka området. En överenskommelse om ersättning för denna del träffades 2023. Föreskrifterna följer Naturvårdsverkets uppdaterade riktlinjer kring bland annat vad avser möjlighet att göra insatser vid storskaliga angrepp av granbarkborre. I området finns grandominerade partier på mark som i vissa delar växer på god mark där granens och granskogsmiljöns kontinuitet bedöms vara viktig för kontinuitetsberoende arter i området.

Förslaget till naturreservat har sänts på samråd till markägarna, övriga sakägare och myndigheter i enlighet med 24–26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Yttrande har kommit in från Haninge kommun, Skogsstyrelsen och Vattenfall.

Haninge kommun har inte några synpunkter i ärendet. Skogsstyrelsen förordar att området får ett permanent skydd som naturreservat tack vare områdets höga värden. Vattenfall konstaterar att föreskrifterna medger att befintlig ledning i mark kan skötas.

Motivering till beslutet

Den varierande och av modernt skogsbruk opåverkade naturskogen i området har höga naturvärden och hyser flera rödlistade arter och andra arter som pekar på områdets naturvärde. Skogsavverkning och annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden äventyras. Området är en ovanligt stor och i sen tid orörd skärgårdsnaturskog. Med anledning av detta har Länsstyrelsen tagit upp frågan om bildande av naturreservat.

Förenlighet med hushållningsbestämmelser, översiktsplan, RUFS

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan antagen den 7 november 2016 samt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken. I översiktsplanen nämns att det är viktigt att Ornös ostörda karaktär kvarstår och att spridd bebyggelse undviks. I kommunens naturkatalog har skogsområdet vid Nybysjön bedömts ha mycket högt naturvärde på länsnivå.

Länsstyrelsen bedömer även att naturreservatet är förenligt med RUFS 2050 (Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen). I RUFS är Ornö utpekad som en så kallad kärnö, vilket innebär att den anses ha förutsättningar för ett utbud av samhällsservice och infrastruktur. Kärnöarna fungerar dessutom som servicepunkter för befolkningen på de omgivande öarna samt för turismen och friluftslivet.

Intresseprövning

Vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen enligt 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området med förordnande om föreskrifter för att skydda området, samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för att skydda områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Klimat- och näringslivs-departementet, se bilaga 3.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Anna Kinberg Batra med handläggare Ulf Birgersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också tillförordnad miljödirektör Anders Lindblom, stf avdelningschef för samhällsbyggnadsavdelningen Tatjana Joksimovic och jurist Tina Stuube medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kungörelse

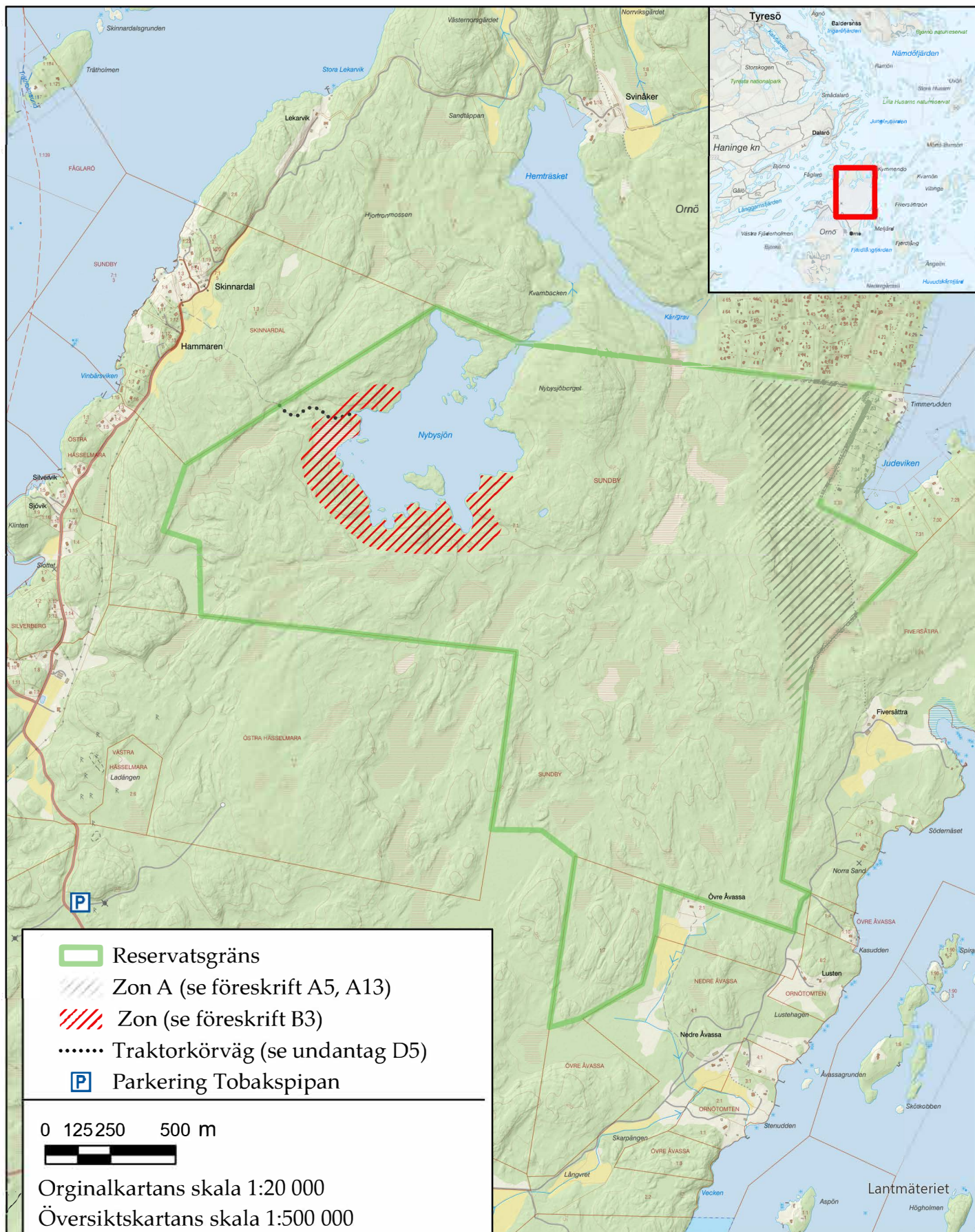
Beslutet kungörs i ortstidning samt i Stockholms läns författningssamling

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan, inklusive bilagor till skötselplan,
A Skötselkarta.
B Artlista.
3. Hur man överklagar

Sändlista

Sändlistan är borttagen i denna version
eftersom den innehåller personuppgifter.

Skötselplan för naturreservatet Norra skogen, Haninge kommun

Denna skötselplan har utarbetats av Länsstyrelsen i Stockholms län inför bildandet av naturreservatet Norra skogen.

Planen är indelad i en beskrivning av området och en plan för reservatets skötsel. Skötselplanen är en bilaga till reservatsbeslutet och fastställs i beslut om reservatets bildande. Naturreservatets syfte, reservatsföreskrifter samt grunden för reservatsbildningen återfinns i reservatsbeslutet.

Innehåll

Skötselplan för naturreservatet Norra skogen, Haninge kommun	1
1. Beskrivning av reservatet	2
Översikt.....	2
Läge och avgränsning	2
Värdetrakt	2
Naturtyper.....	3
Naturförhållanden	3
Historisk markanvändning.....	5
Byggnader och anläggningar.....	5
Jakt och fiske.....	5
2. Plan för områdets skötsel	5
Övergripande mål och skötsel	5
Åtgärder som rör hela reservatet.....	6
Skötselområden	7
Friluftsliv.....	10
Reservatsförvaltning och tillsyn	11
3. Litteraturlista	13
4. Bilagor	14
Bilaga A Skötselkarta.....	14
Bilaga B Artlista	14

1. Beskrivning av reservatet

Översikt

Naturreservatet utgörs av en ovanligt stor och sammanhållen skärgårdsnaturskog på den norra delen av Ornö vid Nybysjön. Skogen som till huvudsaklig del inte påverkats av genomgripande skogsbruksåtgärder i sen tid präglas av topografin med kala hållmarker och däremellan liggande marker med skog och odikade våtmarker. Reservatet är cirka 389 hektar, varav Nybysjön upptar cirka 29 hektar.

Läge och avgränsning

Ornö som ligger sydost om Dalarö är södra skärgårdens största ö och omfattar cirka 4 900 hektar. (Det kan jämföras med Utö söder om Ornö som är cirka 1 840 hektar eller Lidingö som är cirka 3 000 hektar stor.) Från Dalarö utgår bilfärjan som trafikerar Ornö. Överfarten tar cirka 30 minuter. Reservatet är beläget på Ornös norra del och omfattar Nybysjön förutom sjöns nordliga vik med utloppet till Hemträsket vid Kvarnbacken. Avgränsningen grundar sig på Skogsstyrelsens inventeringar, fältbesök och fastighetsgränser.

Värdetrakt

Ornö ingår i Stockholms skärgårds värdetrakt i Stockholms läns strategi för formellt skydd av skog. Värdetrakten består av alla öar i Stockholms skärgård och generellt 300 meter av fastlandets strandzon. I några fall har områden med ansamlingar av värdekärnor tagits med, där delar av dessa ansamlingar ligger längre än 300 meter från Östersjöstranden. Värdetrakten fortsätter på liknande vis in i Södermanlands län. Den svenska och finska skärgården är unika miljöer vars motsvarighet påträffas på få ställen på jorden. Sverige har ett internationellt ansvar för skärgårdsnaturskogarna och mosaikerna av öar och vatten. Kustområdena och skärgårdarna från Oxelösund i Södermanland till Herräng och Singö i Uppland är enligt miljöbalken av riksintresse med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i områdena. Trots att skogarna sällan är urskog eller riktigt gammal, så har den genom lång obruten skoglig kontinuitet frambringat samma grundvärden som naturskogen, kvaliteter som är mycket betydelsefulla ur biologisk synvinkel.

Naturtyper

Naturresevatets areal har indelats i naturtyper enligt Nationella marktäckedata (NMD) som genereras automatiskt och baseras på satellitdata, se tabell 1. Dessa arealer kan skilja sig åt jämfört med de arealer som redovisas för de olika markslagen i skötselområdena i skötselplanens plandel.

Tabell 1. Fördelningen av naturtyper enligt NMD i hektar

Naturtyp	Areal (ha)
Tallskog (utanför våtmark)	228
Granskog (utanför våtmark)	9
Barrblandskog (utanför våtmark)	57
Lövblandad barrskog (utanför våtmark)	5
Triviallövskog (utanför våtmark)	0,1
Temporärt ej skog (utanför våtmark)	3
Tallskog (på våtmark)	13
Granskog (på våtmark)	0,1
Barrblandskog (på våtmark)	1
Lövblandad barrskog (på våtmark)	5
Triviallövskog (på våtmark)	2
Öppen våtmark	7
Övrig öppen mark utan vegetation	26
Övrig öppen mark med vegetation	6
Sjö och vattendrag	30
Summa	389
Varav produktiv skogsmark	175

Naturförhållanden

Geologi och topografi

Skärgårdens karaktär är en följd av sprickdalsterrängen med berggrundssprickor och förkastningsbranter. Berggrunden består till största delen av gnejser och graniter, men inslag av diabasgångar, kambriska sandstenar och urkalkstensstråk finns också. Skärgården är ett ungt landskap som tagit form i och med landhöjningen efter den senaste nedisningen. Under landhöjningen har moränen i skärgården svallats ur vilket ger en karg och fattig mark omväxlande med mer växtlig mark i lågpartier i de flesta skärgårdsområden.

Naturresevatet utgörs i öster av gnejsgranitoid berggrund och i de västra delarna av sur vulkanisk metadacit/-ryolit.

Jordarten i naturreservatet består i huvudsak av urberg med spridda inslag av morän. Organiska jordarter förekommer och mindre inslag av lera och grus. Floran indikerar att det i vissa områden på marker med djupare jordlager, är mer näringsrika förhållanden.

Området är småkuperat och omväxlande där de högsta delarna, Nybysjöberget ligger på cirka 45 meters höjd över havet och Nybysjön på cirka 19 meters höjd över havet. De västvända branta partierna vid Nybysjön är områdets mest dramatiska då höjdskillnaderna där är störst.

Skogsmarken

Barrskogen i området domineras av tall följt av gran med ett varierat inslag där granen i första hand förekommer i de mer produktiva partierna med djupare jordlager. I fuktiga till blöta partier finns lövträd som klibbal och björk. Spritt i området finns förekomster av äldre asp. I huvuddelen av skogsområdet har det under lång tid inte skett några storskaliga och sentida skogsbruksåtgärder. Skogen har därmed till stor del naturskogskvaliteter med den för skärgården typiska variationen betingad av topografi, markförhållanden och historisk småskalig markanvändning. Det är berg i dagen på höjderna med impedimentsartade hållmarkstallskogar med stor variation i trädåldrar samt inslag av död ved. Mer produktiv barrskog med inslag av lövträd av olika slag finns i sluttningar och i övergångar mot rikare mark nedan höjdpartierna. Även i dessa mer produktiva delar har skogen naturskogskvaliteter, strukturer, som stor variation i trädåldrar, död ved i form av torrakor och kullfallna träd i olika stadier av förmultning. En stor del av den produktiva skogen utgör nyckelbiotoper. I vissa delar indikerar växtligheten god bonitet (kalk). Länets naturvårdsprogram nämner berggrund med kalk i vissa delar av området. De våtmarker som ligger spridda i de lägre partierna mellan hållmarkerna är till huvudsaklig del odikade.

Rödlistade arter och signalarter

I bilaga B anges signalarter och rödlistade arter som observerats i reservatet vid fältbesök och inventeringar. Där listas även Natura 2000-arter och andra intressanta arter. Natura 2000-arter är de som omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv eller fågeldirektiv. Området är översiktligt inventerat av Skogsstyrelsen i samband med nyckelbiotopsinventeringen

Historisk markanvändning

Av häradskartan från 1900-talets början framgår att området utgörs av skogsmark med barrträd och enstaka lövträd. Väster om Nybysjön fanns då två mindre tegar. De två tegarna redovisas inte i den ekonomiska kartan från 1950-talet. Skogen var då glesare än vad den är idag då området troligtvis nyttjades på sedvanligt vis för virkesbehov och vedåtkomst samt troligen även periodvis för skogsbete.

En fornlämningliknande lämning, ett röse, finns registrerad inom området (Riksantikvarieämbetet L2015:495), cirka 100 meter öster om Nybysjöns sydöstra strand.

Byggnader och anläggningar

I området finns inte några byggnader eller anläggningar. Det finns inte heller några jakttorn iordningsställda för jakt.

Jakt och fiske

Jakten är förbehållen jakträttsinnehavarna och får ske enligt gällande jaktlagstiftning med de begränsningar som följer av reservatsföreskrifterna. Jakt på skogshöns är förbjuden i reservatet. Fiske regleras inte i reservatsföreskrifterna. Fisket är enskilt och det finns möjlighet att lösa fiskekort vid Sundby gård för fiske i Nybysjön.

Vid uttransport av fällt högvilt är det angeläget att uttransporten görs så att minsta möjliga skada på mark och vegetation uppstår.

2. Plan för områdets skötsel

Övergripande mål och skötsel

Det övergripande målet med skötseln är att uppfylla syftet med reservatet.

Detta ska uppnås genom att områdets naturmiljöer med skogar och våtmarker samt Nybysjön i huvudsak utvecklas under naturliga processer, med undantag för begränsad naturvårdande skötsel för att friställa gamla, grova trädindivider som trängs av uppväxande yngre träd, samt att i den del med yngre skog kunna genomföra naturvårdande åtgärder för att tillskapa variation i form av bland annat åldersspridning och utveckling av grova gamla träd.

Åtgärder som rör hela reservatet

Invasiva arter

Enligt föreskrifterna får förvaltaren (eller den förvaltaren utser) vidta åtgärder för bekämpning av främmande invasiva arter. Detta gäller såväl på land som i vatten. Bekämpning bör ske på sådant sätt att det inte onödigtvis medför skador på naturvärden i reservatet. Åtgärderna kan syfta till att minska utbredningen av främmande arter som har etablerat sig eller till att förebygga etablering och spridning i reservatet. Med främmande arter avses här sådana invasiva främmande arter som är förtecknade av EU, sådana arter som i övrigt är listade som invasiva av Naturvårdsverket. Även övriga exotiska arter som spridits till området av människan i närtid och som bedöms påverka områdets naturvärden negativt bör kunna bekämpas.

Hantering av riskträd

Träd som utgör risk för skada på människor eller egendom får fällas eller kapas. Döda träd som står så till att de utgör risk för att falla ut på väg eller över stig, rastplats eller tomt kan fällas och dras åt sidan för att förhindra skada. Kapade eller fällda träd lämnas inom naturreservatet. Stammen bör bevaras så intakt som möjligt.

Granbarkborre

Stockholms län har varit en del av Skogsstyrelsens bekämpningsområde för granbarkborre sedan 2020 och är så fortfarande. Delar av reservatet har värden som är knutna till barrskogsmiljön och förekomsten av svampar som bildar mykorrhiza med barrträden, varför åtgärder i syfte att försöka undvika eller begränsa storskaliga skador av granbarkborre får göras genom naturvårdsförvaltarens försorg i dessa delar. Detta genom att till exempel baka eventuella vindfällen eller genom att fälla och oskadliggöra nyligen angripna träd som yngelplats för skadegörare. Träd som är föremål för sådana åtgärder lämnas i reservatet, förutom eventuellt infört fångstvirke. Ev åtgärder genomförs endast om de bedöms verkningsfulla. Skötselåtgärder generellt i reservatet genomförs med hänsyn tagen till den aktuella situation som råder vid respektive tillfälle samt risken för ev påverkan av granbarkborre.

Skötselområden

Reservatet är indelat i tre övergripande skötselområden utifrån naturtyp och skötselbehov. Områdena redovisas på skötselkartan, bilaga A.

Skötselområde 1 – Skärgårdsnaturskog

Beskrivning

Skogen i området präglas av topografin typisk för skärgården, med kala och glest tallbevuxna hållmarker och däremellan liggande marker med barrblandskog och i huvudsak odikade våtmarker, såväl mer eller mindre öppna våtmarker som trädbevuxna. Det är kärr med inslag av lövträd och tallmossar med skvattram.

Barrskogen i området domineras av tall följt av gran med ett varierat inslag där granen i första hand förekommer i de mer produktiva partierna på mark med djupare jordlager. I fuktiga till blöta partier finns lövträd som klibbal och björk. Spritt i området finns förekomster av äldre asp samt inslag av ek. I huvuddelen av skogsområdet har det under lång tid inte skett några storskaliga och sentida skogsbruksåtgärder. Skogen på de impedimentsartade hållmarkstallskogarna har stor variation i trädåldrar med inslag av riktigt gamla träd samt påtagligt inslag av död ved i form av torrakor och lågor. På marker med djupare jordlager är skogen mer variationsrik. Det är delar som domineras av tall och andra av gran samt blandbestånd med inslag av lövträd. Även i dessa variationsrika delar har skogen naturskogskvaliteter som stor variation i trädåldrar, död ved i form av torrakor och kullfallna träd i olika stadier av förmultning. Stor del av den produktiva skogen utgör nyckelbiotoper. I vissa delar indikerar växtligheten god bonitet och kontinuitet av gran.

Bevarandemål

Bevarandemålet är olikåldriga och mångformiga skogar och våtmarker till följd av såväl småskaliga naturliga processer där träd åldras, dör och förmultnar, som periodvisa mer omvälvande, men mer ovanliga, störningar orsakade av till exempel storm, insektsangrepp, brand, fluktuationer i vattenstånd med mera. Trädskiktets sammansättning i ålder och trädslag kan därför komma att variera över tid liksom förekomst av gamla träd och död ved. Våtmarkernas hydrologi är fortsatt ostörd.

2-2020

2024-09-17

Förekommande arter, såväl rödlistade som allmänna, som är knutna till mångformiga och olikåldriga skogar och våtmarker ska därigenom ges förutsättningar att finnas kvar och under gynnsamma förutsättningar öka i området.

Skötsel

För närvarande bedöms inga större skötselåtgärder behövas. Mindre punktinsatser kan vid behov utföras av förvaltaren i syfte att gynna områdets naturvärden, som t.ex. att fälla enstaka yngre träd för att gynna särskilt värdefulla träd. Fällda träd lämnas kvar på plats. Vid risk för storskaliga angrepp av granbarkborre kan åtgärder vidtas i syfte att söka begränsa angrepp för att värna arter och miljöer med värden knutna till kontinuitet av gran. Öppna våtmarker som riskerar att växa igen eller som växer igen kan hållas öppna.

Skötselområde 2 – Barrskog, barrblandskog, ca 30 år

Beskrivning

Skötselområdet avser det område där huvudsaklig del föryngringsavverkades under 1990-talet. Den yngre skogen domineras av gran men med inslag av tall och lövträd som till exempel björk och al men även ek. Den yngre skogen gränsar till marker, partier, med inslag av bland annat äldre ek i övergång mot hållmarker.

Bevarandemål

Bevarandemålet är en gammal mångformig barrblandskog med inslag av lövträd som i huvudsak utvecklas fritt och som på mycket lång sikt blir en del av skötselområde 1.

Skötsel

Skötselåtgärder för att gynna åldersspridning och utveckling av grova gamla träd av de trädarter som förekommer i området kan göras. Rójning och fällning genomförs i första hand av gran där tall och lövträd gynnas. Detta för att under lång tid vidmakthålla ett påtagligt inslag av lövträd i området. Träd som fälls vid naturvårdsåtgärder lämnas i området.

Skötselområde 3 – Nybysjön

Beskrivning

Nybysjön är en cirka 31 hektar stor sjö. Den norra viken och sjöns utlopp vid Kvarnbacken ligger inte i reservatet. Där fanns vid 1700-talets början en skvaltkvarn i bäcken mellan Nybysjön och Hemträsket. Nybysjön ligger på omkring 19 meters höjd över havet. Hemträsket norr därom ligger på cirka nio meters höjd över havet.

I Nybysjön finns omkring tio öar där den största, i sjöns södra del, är knappt en hektar, de övriga är betydligt mindre. I anslutning till sjön finns bäver och två aktiva bäverhyddor.

Nybysjöns avrinningsområde är cirka 139 hektar stort, se bild nedan. Sjön upptar cirka 31 hektar det vill säga cirka 22 procent av avrinningsområdet. Övriga delar (78%) utgörs av skogsmark med hållmarker och mindre delar med trädklädda våtmarker eller våtmarkspartier. Tall och gran dominerar i området. Jordarterna domineras av berg i dagen med insprängda delar av kärrtorv och mossetorv samt mindre partier med lera.

Nybysjöns medeldjup är 6,3 meter med ett maximalt djup på 16,1 meter enligt en lodning som gjordes från is 1984.

Prover tagna i sjön visar på en näringsfattig, måttligt humös sjö som trots en svag buffertförmåga inte visar några tecken på försurning. Fosforhalterna är mycket låga med medföljande låga klorofyllhalter.

2-2020

2024-09-17

Siktdjupet är trots det måttligt stort, drygt tre meter sannolikt beroende på humusämnen som begränsar siktdjupet. Vid en provtagning av bottenfaunan hittade man de arter som kan förväntas i denna typ av sjö. Den är måttligt artrik med mestadels vanligt förekommande arter och ingen ensidig dominans av någon enskild art. Resultaten tyder på en god vattenkvalitet och sjön har varken problem med försurning eller övergödning. Det har inte gjorts någon undersökning av vilka fiskar som finns i sjön. Fynd av kräftyngel har gjorts (dock ej artbestämd).

Bevarandemål

En sjö som endast påverkas av atmosfäriskt nedfall samt markanvändning i omgivande naturmiljö i avrinningsområdet som till stor del ligger inom naturreservatet.

Skötsel

Fortsatta undersökningar och inventeringar inom ramen för regional miljöövervakning och arbetet inom ramen för vattenförvaltningen i Sverige. Sjöns flora och fauna kan med fördel undersökas närmare för att kunna följa utvecklingen över tid.

Friluftsliv

Mål

Reservatet ska vara tillgängligt för allmänheten enligt allemansrättens principer, men med de begränsningar som följer av reservatsföreskrifterna. Eventuella friluftsanläggningar som anläggs ska vara i gott skick och bidra till en god upplevelse av området. Insatser för att tydliggöra för friluftslivet, som att eventuellt anlägga markerad stig, anordningar och anläggningar, bör i första hand ske i reservatets nordvästra del där Nybysjön kan vara ett besöksmål. Runt Nybysjön finns en enkel stig som trampats upp av besökare i området. Stigen är inte markerad eller uppmärkt och bitvis svår att finna.

Tillgänglighet

Naturreservatet är relativt lätt tillgängligt men endast till fots. Från färjeläget vid Östra Hässelmara är det fågelvägen lite mer än 1,5 kilometer till Nybysjön. Från planerad parkeringsplats vid Tobakspipan är det omkring två kilometer fågelvägen till Nybysjön.

Informationsskyltar samt utmärkning av reservatets gränser

Information om reservatet och dess föreskrifter ska finnas på informationsskyltar som framställs enligt Naturvårdsverkets riktlinjer. Sådana skyltar ska sättas upp på lämpliga platser vid reservatets gräns eller i anslutning till reservatet, se förslag till placering på skötselkartan, bilaga A.

Reservatets gränser ska märkas ut enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.

Tältplats/rastplats och stig

Möjligheten att anlägga en rastplats, gärna med vindskydd, enkla bänkar och/eller bord, med möjlighet att tälta bör utredas inom ramen för förvaltningen av reservatet. Nybysjön bedöms vara ett besöksmål i reservatet varför en zon pekas ut där en rastplats skulle kunna anläggas för att bidra till en god upplevelse av området, se beslutskartan, bilaga 1 till beslutet. Länsstyrelsens tillstånd krävs för att anlägga stig, rastplats eller annan friluftslivsanordning som till exempel bänkar, eldstad, vindskydd, fast tältbotten med mera. Den föreslagna zonen ligger inom område med strandskydd varför även en prövning enligt strandskyddsbestämmelserna behöver göras. Några markerade och underhållna stigar finns inte i dagsläget. Eventuellt behov att markera någon stig för besökare till området bör undersökas vidare. En stigslinga kan med fördel anläggas i reservatets västra del och gärna leda fram till Nybysjön.

Reservatsförvaltning och tillsyn

Länsstyrelsen i Stockholms län är förvaltare av reservatet. Det innebär ett övergripande ansvar för att syftet med reservatet uppnås och omfattar ansvar för bland annat naturvårdsåtgärder, informationstavlor och annan skyltning samt kontakt med markägare och andra berörda.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet enligt miljöbalken. Området kan övervakas av Länsstyrelsen eller av en särskilt anlitad naturbevakare.

Naturvårdsförvaltningens ekonomi

Finansiering av naturvårdsförvaltningen sker genom Naturvårdsverkets anslag för skötsel av naturvårdsobjekt med mera. Förvaltningskostnaderna utgörs av gränsmarkering, informationsskyltning, eventuellt anläggande och underhåll av anordningar för friluftslivet, naturvårdsåtgärder, övervakning samt dokumentation och uppföljning.

Dokumentation och uppföljning

Befintlig dokumentation

Vid Skogsstyrelsens inventeringar har tolv nyckelbiotoper och fem objekt med naturvärden avgränsats inom reservatsområdet, på sammanlagt ca 68 ha, varvid fynd av naturvårdsarter har dokumenterats. Naturföretaget genomförde 2020 inventering av svamp och insekter i området.

I Nybysjön har prover tagits för att analysera vattnet och dess kvalitet. En översiktlig vattenväxtinventering gjordes 1998 och en bottenfaunaprovtagning gjordes 2006 på en plats vid sjöns sydvästra strand.

Kommande dokumentation

Reservatet bör dokumenteras ytterligare för att öka kunskapen om områdets naturvärden. Undersökningar som Länsstyrelsen låter genomföra i syfte att dokumentera reservatsområdet eller skapa underlag för skötselåtgärder får ske utan hinder av reservatsföreskrifterna. Exempelvis kan växter och djur behöva samlas in för artbestämning.

Uppföljning av naturvärden och skogstillstånd kan på sikt leda till att ytterligare skötselåtgärder kan bli aktuella, med syfte att bibehålla och utveckla reservatets naturvärden. Skötselplanen får i så fall revideras eller kompletteras.

Uppföljning av genomförda skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för dokumentation och uppföljning av genomförda skötselåtgärder. En uppföljning av förändringar i naturtillståndet och naturvärdena som följd av de naturliga förloppen bör göras om cirka 10-20 år för att då bedöma behovet av en revidering av skötselplanen.

Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljning och utvärdering ska göras i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer för uppföljning av skyddade områden. Länsstyrelsen kan efter skötselplanens fastställande komplettera med parametrar och mätmetoder för att följa upp och utvärdera uppsatta bevarandemål.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Tabell 2 utgör underlag och stöd för förvaltaren vid planering av åtgärder såväl lokalt i naturreservatet Norra skogen som regionalt i länet. I tabellen ingår även anläggande av parkeringsplats i enlighet med nyttjanderättsavtal. En parkeringsplats som anläggs vid Tobakspipan för besökare till reservatsområdet, se skötselkarta bilaga A till skötselplanen.

Tabell 2. Tabellen sammanställer åtgärder i skötselplanen samt omfattar anläggande av P-plats. I tabellen även en uppskattning av när i tiden åtgärderna kan genomföras. Prioritering av åtgärderna sätts till 1-4 där 1 innebär att åtgärden har högsta prioritet och 4 innebär lägst prioritet.

Åtgärd	Tidpunkt	Plats	Prio
Gränsmarkering	Inom 2 år efter beslut	Reservatets gränser	1
Informationsskyltar	Inom 3 år efter beslut	Se skötselkarta, bilaga A	1
Anläggande av p-plats	Inom 2 år efter beslut	Vid Tobakspipan	2
Vägvisning	Inom 2 år efter beslut, under förutsättning att p-plats anlagts	Från vägen söderut mot Lervassa och Sundby vid Tobakspipan (väg 685)	3
Naturvårdande utglesning, fällande av träd för att dana grova träd	Inom 5-10 år efter beslut, därefter vid behov	Skötselområde 2	2
Frihuggning gamla träd	Kontinuerligt vid behov	Skötselområde 1, 2	3

3. Litteraturlista

Artdatabanken SLU. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala.

Dennis, Bengt. 2020. Ornö under 500 år. Dialogos förlag.

Föreningen Ornöborna i samarbete med Länsstyrelsen Stockholm, Stockholms läns landsting och Haninge kommun. Ornö 2025 En gemensam vision. Idéprogram. 2018.

Haninge kommuns översiktsplan, Översiktsplan 2030 – med utblick mot 2050, antagen 2016-11-07.

Länsstyrelsen i Stockholms län. 1975. Sänkta och utdikade sjöar i Stockholms län. Rapport 1975:2.

Länsstyrelsen i Stockholms län. 1983. Naturvårdsprogram för Stockholms län december 1983.

Länsstyrelsen i Stockholms län. 1996. Naturkatalog, remissupplaga 1996.

Länsstyrelsen i Stockholms län. 2006. Bottenfauna i Stockholms län hösten 2006. En undersökning av bottenfaunan i 10 sjöar och ett rinnande vatten.

Länsstyrelsen i Stockholms län. 2007. Strategi för formellt skydd av skog i Stockholms län, Rapport 2007:26.

Länsstyrelsen i Stockholms län. 2019. Grön infrastruktur i Stockholms län Bakgrund och tillstånd 2018 Rapport 2019:10.

Naturföretaget.2020. Insektsinventering av Norra skogen, Ornö.

Naturföretaget.2020. Svampinventering på norra Ornö, Haninge kommun.

Naturvårdsverket. 2008. Planering av naturreservat – vägledning för beskrivning, indelning och avgränsning Rapport 5788, 2008.

Naturvårdsverket. 2017. Nationell strategi för formellt skydd av skog. Reviderad version 2017.

Riksantikvarieämbetet 2024. Kulturmiljöserver Fornsök.
<https://app.raa.se/open/fornsok/> . Uttag 2024-02-05

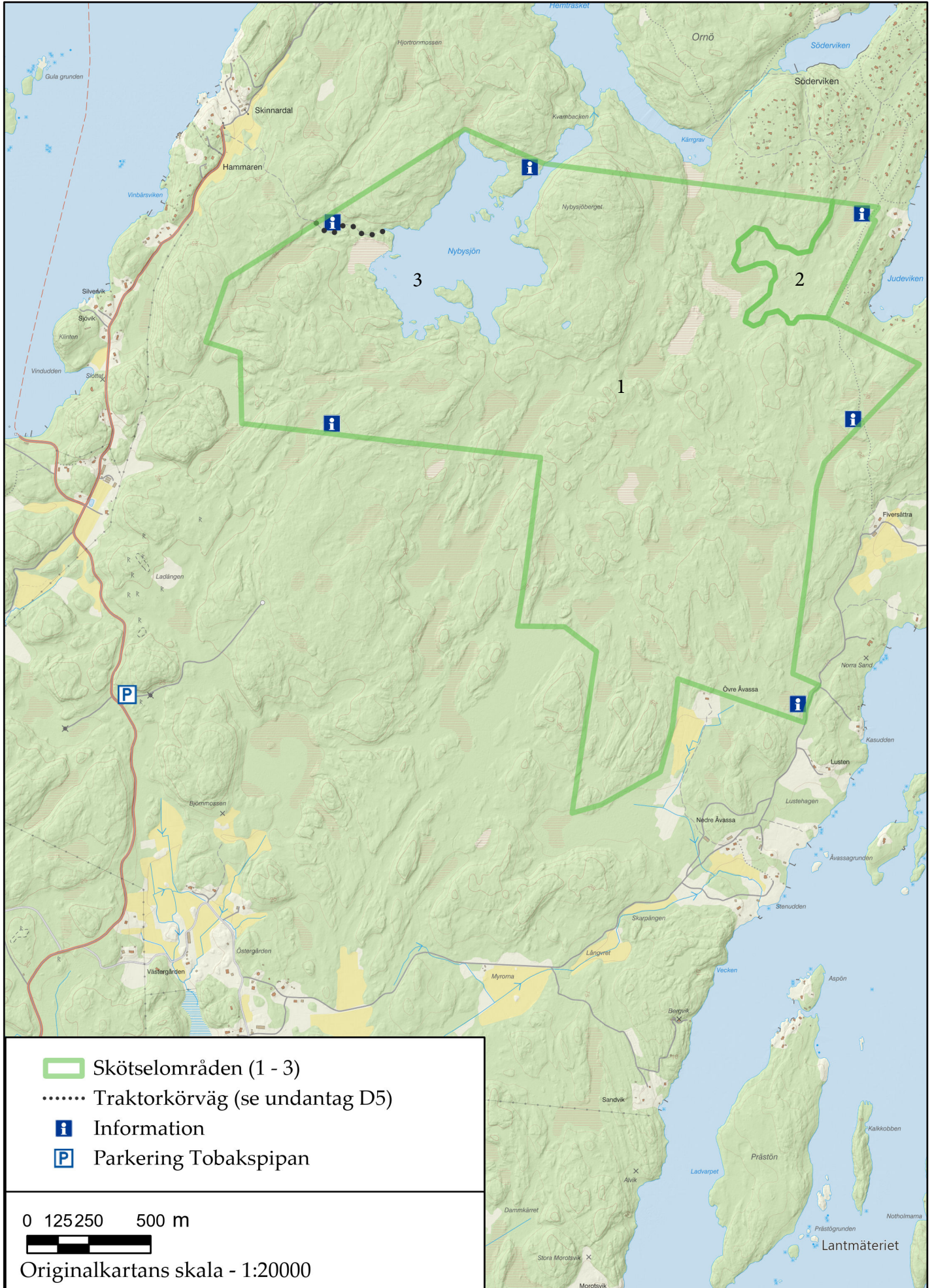
Skogsstyrelsen Nyckelbiotopsinventering

Stockholms universitet, Naturgeografiska institutionen. 1993. Natur på Ornö, projektarbete.

4. Bilagor

Bilaga A Skötselkarta

Bilaga B Artlista

Bilaga B till skötselplanen för Norra skogen

Bilaga B Artlista

Av tabellen nedan framgår rödlistade arter, signalarter och natura-arter som har noterats i naturreservatet. Redovisningen utgår från inventeringar som redovisas i källförteckningen. Kolumnen kategori anger status för arten. Rödlistekategorin följer SLU ArtDatabanken 2020 med kategorierna EN = starkt hotad (Endangered), VU = sårbar (Vulnerable) och NT = nära hotad (Near Threatened). Kategorin **S** visar vilka som är signalarter enligt Skogsstyrelsen och kategorin **Natura** visar vilka som är Natura 2000-arter.

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Kategori
Kärlväxter		
Blåsippa	<i>Hepatica nobilis</i>	S
Fläcknycklar	<i>Dactylorhiza maculata</i>	
Grönpyrola	<i>Pyrola chlorantha</i>	S
Knärot	<i>Goodyera repens</i>	VU
Korallrot	<i>Corallorhiza trifida</i>	
Skogsknipprot	<i>Epipactis helleborine</i>	
Sårläka	<i>Sanicula europaea</i>	S
Tvåblad	<i>Neottia ovata</i>	
Mossor		
Blåmossa	<i>Leucobryum glaucum</i>	S
Grön sköldmossa	<i>Buxbaumia viridis</i>	S, Natura
Långfliksmossa	<i>Nowellia curvifolia</i>	
Platt fjädermossa	<i>Neckera complanata</i>	
Porellor	<i>Porella spp</i>	
Vedtrappmossa	<i>Crossocalyx hellerianus</i>	NT
Vågig sidenmossa	<i>Plagiothecium undulatum</i>	S
Lavar		
Gammelgranslav	<i>Lecanactis abietina</i>	
Glansfläck	<i>Diurhonia spadicea</i>	
Grynig blåslav	<i>Hypogymnia farinacea</i>	
Kattfotslav	<i>Felipes leucopellaeus</i>	S
Skriftlav	<i>Graphis scripta</i>	
Sotlav	<i>Acolium inquinans</i>	S
Vedskivlav	<i>Hertelidea botryosa</i>	NT
Svampar		
Barkticka	<i>Rigidoporus corticola s.str.</i>	S

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Kategori
Dofttaggsvamp	<i>Hydnellum suaveolens</i>	NT
Droptaggsvamp	<i>Hydnellum ferrugineum</i>	S
Fjällig taggsvamp	<i>Sarcodon imbricatus s.str</i>	
Fyrflikig jordstjärna	<i>Gastrum quadrifidum</i>	NT
Grangräticka	<i>Boletopsis leucomelaena</i>	VU
Grantaggsvamp	<i>Bankera violascens</i>	NT
Granticka	<i>Porodaedalea chrysoloma</i>	NT
Grovticka	<i>Phaeolus schweinitzii</i>	S
Korallfingersvampar		
Motaggsvamp	<i>Sarcodon squamosus</i>	NT
Orange taggsvamp	<i>Hydnellum aurantiacum</i>	NT
Rotfingersvamp	<i>Ramaria boreimaxima</i>	VU
Rödgal trumpetsvamp	<i>Craterellus lutescens</i>	
Skarp droptaggsvamp	<i>Hydnellum peckii</i>	S
Svavelrisk	<i>Lactarius scrobiculatus</i>	S
Tallticka	<i>Porodaedalea pin</i>	NT
Trådticka	<i>Climacocystis borealis</i>	S
Ullticka	<i>Phellinidium ferrugineofuscum</i>	NT
Vedticka	<i>Fuscoporia viticola</i>	S
Zontaggsvamp	<i>Hydnellum conrescens</i>	
Insekter		
Bronshjon (spår)	<i>Callidium coriaceum</i>	S
Granbarkgnagare (spår)	<i>Microbregma emarginatum</i>	S
Jättesvampmal (spår)	<i>Scardia boletella</i>	
Mindre mörghorre (spår)	<i>Tomicus minor.</i>	
Reliktbock (spår)	<i>Nothorhina muricata</i>	NT
Thomsons trägnagare (spår)	<i>Cacotemnus thomsoni</i>	S
Vågbandand barkbock (spår)	<i>Semanotus undatus</i>	S
Fåglar		
Spillkråka (spår)	<i>Dryocopus martius</i>	NT, Natura
Tjäder	<i>Tetrao urogallus</i>	Natura

Hur man överklagar hos regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet

Var ska beslutet överklagas

Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas till **regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet**.

Hur man utformar sitt överklagande m.m.

I skrivelsen ska du

- tala om vilket beslut du överklagar, t.ex. genom att ange ärendets nummer (diarienumret)
- redogöra för hur du anser att beslutet ska ändras.

Du bör också redogöra för varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Du kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt dig.

Behöver du veta mer om hur du ska gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.

Övriga handlingar

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, så bör du skicka med det.

Var inlämnas överklagandet

Din skrivelse ska inlämnas/skickas **till Länsstyrelsen** via e-post eller postadress och inte till regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet.

Tid för överklagande

Länsstyrelsen måste ha fått din skrivelse **inom tre veckor** från den dag **beslutet kungjorts i ortstidning***, annars kan ditt överklagande inte tas upp.

* Införd i	Dagens Nyheter	2024-10-02
	Svenska Dagbladet	2024-10-02

Ekosystemtjänster upprätthåller funktioner i naturen och innebär tjänster som samhället drar nytta av. Ekosystemtjänsternas uthållighet är beroende av väl fungerande och livskraftiga ekosystem. För att öka kunskapen om de skogliga ekosystemtjänsternas betydelse för människan, hur människan påverkar tjänsterna och tjänsternas status, har Skogsstyrelsen tagit fram rapporten Skogens ekosystemtjänster – status och påverkan.

Ekosystemtjänsterna delas in i fyra huvudkategorier:

- försörjande tjänster, dvs olika varor och nyttor som vi erhåller från ekosystemen,
- reglerande tjänster som till exempel skogens reglering av klimatet,
- stödjande tjänster som utgör grundläggande förutsättningar som tex biologisk mångfald
- kulturella tjänster är icke materiella värden som till exempel skogars bidrag till vårt välbefinnande genom att till exempel erbjuda miljöer för friluftsliv, turism med mera.

Skogsstyrelsen har gjort en bedömning av ekosystemtjänsternas status och anger för **ekosystemtjänsten biologisk mångfald** att:

”Det råder brist på viktiga biologiska strukturer i skogen, till exempel död ved av olika kvaliteter och i olika miljöer. Ett stort antal arter och naturtyper har dålig eller otillfredsställande bevarandestatus och många skogslevande arter är hotade. Ett problem av särskilt brådskande karaktär är förlusten av naturvärden som inte kan återskapas inom överskådlig tid, exempelvis naturskogsrester med lång ekologisk kontinuitet. För arter knutna till lång kontinuitet och arter som behöver livsmiljöer som idag är ovanliga i skogslandskapet är situationen allvarlig. Arealen som består av sådana kontinuitetsskogar är nu förhållandevis liten och minskar till följd av avverkning. Detta bedöms ha en stor negativ påverkan på skogslandskapets hotade arter”.

Naturreservatet Norra skogen innebär viktiga bidrag till stödjande och kulturella ekosystemtjänster. Detta då viktiga miljöer för biologisk mångfald bevaras och att området fortsatt är en viktig tillgång för friluftsliv.

naturvardsverket.se/ekosystemtjanster

Riksdagen har antagit 16 miljö kvalitetsmål som definierar det miljö tillstånd som Sveriges miljö arbete ska sikta mot. Miljö kvalitetsmålen definierar den miljö mässiga dimensionen av Agenda 2030 i Sverige och har därför må låret 2030. Undantaget är Begränsad klimatpåverkan som har må låret 2045

Naturresevatet Norra skogen bidrar till att uppfylla sex miljö kvalitetsmål

	Begränsad klimatpåverkan		Grundvatten av god kvalitet
	Frisk luft		Hav i balans samt levande kust och skärgård
	Bara naturlig försurning		Myllrande våtmarker
	Giftfri miljö		Levande skogar
	Skyddande ozonskikt		Ett rikt odlingslandskap
	Säker strålmiljö		Storslagen fjällmiljö
	Ingen övergödning		God bebyggd miljö
	Levande sjöar och vattendrag		Ett rikt växt- och djurliv

Kontakt

Mer information kan du få av
Länsstyrelsens enhet för landskap och
naturskydd.
Tfn: 010-223 10 00.
Beslutet finns också att läsa på vår
webbplats,
www.lansstyrelsen.se/stockholm.

Adress

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm
Besöksadress: Regeringsgatan 66